

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedzelske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždj kóbotu w Szmolerjez knižiciziskczěrnj w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschěpłatu 40 pj. dostacž.

Septuagesima.

Mat. 20, 1-16.

„Žně šu wulke, ale mało je džělaczerjow“, tak džěsče nasch Anjes ł šwojim wuczobnikam. W tutym wojeńskim czašu šonili, šchto to rěka: Mało džělaczerjow. Womhlcze šebi, lubi cžitarjo: Njane žně šu narosłte, žnjowj czaš je pschischoł. Wože žita šu frake. Wulki czaš je, šo šo pobnřaju ł domoj-braczu a ł temu hišcže njewobstajne wjedro, cžmowe mróczele broža džěń wote dnja. Šak budže ratať, kotremuž wulke džěło do ruki hlada, šo prózowacž, džělaczerjow najimacž, ale šak cžežto tež je, jich namalacž. Kóždj ma nušne w tajlim cžošu. Wodobnje tež je, hdyž nasch Anjes škorži, šo ma mało džělaczerjow ša wulke žně mało tych, kotrymž woprawdže na wutrobje leži, šo šo Wože kralestwo twari, a šotřiž ruku pschipołoža na wulke krašne žnjowe džěło. Wón njeje špokojom, šo nělotnych džělaczerjow ma, wón cže jich wjazž phtacž, wschitlich, šotřiž hišcže próšdni steja na torhošcžu, cže do tajteje šlužby wołacž. W naschim lubym wótznyim kraju powšchitkowna wojeńška šlužba płaczi. Wšes nowy šakoń nětko w žalostnej šwětowej wójnje tež cži šo do „pomozneje wótcžinskeje šlužby“ šwołaju, šotřiž brónje njěsč šhmani njěšbu, šo by kóždj w tutym šym czašu po šwojich mozoch pomhał, njěpschecželow pschewinycž a dohyczerjki měr dohycž. Zež w Wožim kralestwoje powšchitkowna wojeńška šlužba płaczi. Nasche džěnsnišche šwjate šczenje, pschirunanje „wo džělaczerjach winizy“, nam pschěd woczi štaji hnadu nascheho Woha, šo žaneho mjes nami njěcha šazpicž abo šastorcžicž, ale tež naschu pschisłuschnoscž, šo bychmy Wožu hnadu podarmo njěbrali. Wschetož mšda tajšeho džěła njewuostanje. Duž cžemy šebi ł trošcžtej a ł napomina- nju pschěd woczi štaječ hospodarja, kiž won džě,

džělaczerjow najecž do šwojeje winizy, wobraš Wožeje hnadu:

1. Šnada je, kiž naš woła.

2. Šnadna mšda je, kiž šo nam doštanje.

I.

Wjěwscheho dalšchego wukładowanja rošymicže, šo je tutón hospodar Bóh luby njebjeski Wócžez, kiž je winizu, šwjatu žyrtej Šesom Šhrysta, jeho Šsyna, šakožik a špochi a špochi cžłowjetow woła, šo bychu pschisšli a ruku pschipołožili, šo by jeho žyrtej rostka, kčžěła a pschiběrała a krašne płody pschijněšła. A njebjeski Wócžez žaneje próžy njelutuje ša šwoju winizu. Wšcžo š nowa wón po naschim pschirunanju šo na pucž nastaja, džělaczerjow najecž. Wón je japoschtołow powołał na raniju, šo bychu powjescž wo šchizju won do wscheho šwěta njěšli, won powoła džěnsa hišcže paštrjow a wuczerjow, šo bychu na jeho winizy křjepili, šchtož je wón šadžal — wón powoła mišjonarow, šo tež mjes póhanami jemu lud šhromadžuja a winizu Wožu pschisporja. Wón powoła naš wschitlich, štarhch a mlodhch, wullich a małhch, bohathch a šhudhch, tych, šotřiž šu š bohathmi darami wuhotowani, a tych, šotřiž šu mało šhonili w žiwjenju, wón powoła nanow a maczerje, džědow a wowli, wotrocžkow a džowli, mandželskich a džěcži, wschitlich cže widžecž we winizy, žadny njěšmě próšdnj na torhošcžu žiwjenja štacž a próšdnj šwoje mozgy pschetriebacž. D, wy šhudži, kiž ničžo njěpłacžicže pschěd šwětom, cži wulžy hordži pola waš nimo džěja, lědy šo ša nušno džerža, wam na walch postrow šo džakowacž — Bóh waš šak pschecželnimj do džěła pscheprošy — jemu wy runje šak wjele šcže, šak cži bohacž a wulžy, haj šnano wjazž. Wšchalo šu w muri tež wulke a małe šamjenje. A wy wobštarni a šchědžiwj, wam je to wobcžež-

nosć, so njemóžecze wjazy tač džěłacž a sabkuzicž, wašche džěczi knano czař njemóža docžafacž, so wař wotbudža — tón Ebbóžnik wař woła: Stupcže do mojeje winizy. Tu je džěło sa wař; hdyž tež njemóžecze s młodostnej mozu kořu trjebacž abo pjeńti wurubacž a rolu džěłacž — wy móžecze tola s wodu modlitwy krjepicž młode rostliny, so rjeńscho saccžewaju a rostu. A wy thori, mačo je, sčtož móžecze tym wařchim pomhacž, ale tón Knjes je wař powołał, je wam spožecžik křescžijanski scžerpliwosć, so tež we wařchej nuř scže wjeřeli a bohaczi w Bořy a tež tych wařchich s tym směruijecze. A wy džěczi, tež wy scže powołane a móžecze něščto cžinicž sa Bože kralestwo, hdyž knano thoremu džědei abo starej wowzy wozželenja řwjateho piřma abo thěrlyřch spěwaricž cžitacze abo kaž tamne džěcžo, kotrež sa řwojeho řuromeho, nahkeho, njewěrjazeho nana řo modleřche, a sa nana bė tuta modlitwa řbudžerřki hłob, kiž jeho s duchowneho řpanja wubudži.

Řaj, Boža hnada je, kotraž nař do džěła woła — nař wřchitlicž je wona wołała, my wřchitzy móžemy něščto cžinicž, jeno so cžzemy, sa Bože kralestwo, jeho rořczenje a řczenje — ale cžinimy to tež, njeřtejimy tež prošni na torhořcžu, kaž cži džěłacžerjo, kotrycž nařch Knjes w tleczej, řcheřtej, džewjatej, jėdnotej hodžinje prošnyřch namaka. Řohladař do řwojeho řiwjenja. Bóh je twoje niřte džěło řohnował, ty řy doprėdka přchicoł, řy řo wobohacžik — ale řnutřkownje řy tač řhudy, řhubik řy pobořnu wėru řwojeho džěcžatřwa, řapřořchene leža biblija a řpěwarice w twojim domje, řabyty je pučž do njeřjeř. Abó tebi je wulke polo řkutřwanja date, ty mařch wjele ludži pod řobu — řy ty řwoju řamóřnosć wuřywał, dobre wařchnje řdžeržecž abó řy je řwojim přchitřadom abó s lořkomuřkneř rėcžu jo podtorhał. Abó ty widžiřch řwoje džěczi derje řastarane a tola, njeřřy ty řnano wina, so řu jeno řpenjeřy jich Bóh. D hladařmy řoždy do řwojeje wutrobny, prařcheřmy řo: Ščto řym ja cžinik sa Bože kralestwo? Šdyž ničžo druhe njeřřy cžinik, hacž so řy dyř a dyř řemřchi řchoł a řherpatřu do řbėrki sa křescžijaniřte řkutři lubořcže dał, hewał pał řo njeřřy řtarał wo duřchine řbože řwojich džěczi, řwojeje cželedže, řwojich řuřodow, wo řhudyřch řabkudžemyřch, a hdyž dyrbiřch řebi prařicž, so ničžo njeřřy cžinik sa Bože kralestwo, o pořkřuchaj: Tón Knjes hiřcže woła, jeho hnada hiřcže tebję pyta. Šnano je hiřom jėdnata hodžina pořlednja. Njeprař: „Sa řym młody.“ Tež w młodostci přchindže řmjercž a bėda nam, hdyž ničžo njeřřmy džěłali w Knjesowej winizy. Duž džęřka, hdyž jeho hłob řkřřchicže, njeřtwjerdžcže řwoje wutrobny!

II.

Řnada je, kotraž nař woła. Řnadna mřda je, kotraž řo nam dořtanje. Tón hořpodał řlubi tym přėnim, řytryřčž je najał, křořch, tym druhim, „řčtož prawe je“. Šdyž wjecžor bė, dořta řoždy po křořchu, tež cži přėni, hacžrunje mėnjachu, so řu wjazy řabkřuzili. Tuto řpodřitwne řadžerženje teho hořpodařja dyrbi nam prařicž, so je mřda w Bořim kraleřtwje řnadna mřda. Ščtož přchi džěle sa Bože kralestwo jeno řam na řo a na řwoju mřdu myřli, tón džěła řam sa řebje a niž sa teho Knjesa. Žyle wopał tež bė, so cži přėni mořkotachu, dořelž w Bořim kraleřtwje mřda w džěle řamym leži. My řami mamy bohaty řnutřkowny dořytk wot teho, hdyž řo přořujemy, druhich sa teho Knjesa dořyčž. My řbudžemy křucžićhi we wėrje do teho Knjesa, hořřhřchi w lubořcži s temu Ebbóžnikę, řiwicřhi w nadžiji na teho Knjesa, hdyž my wo nim rėcžimy, druhich na njeho pořafujemy a sa njeřjeřa přchihotujemy. Ebbóžnosć ewangeliona hařle cžujelch přchi džěle sa teho Knjesa. Šo jich wjele řaneho wjeřela nad řeřubom a jeho řbořom nimaju, leži na tym, so sa njeho njeřžěłaju — Njeje to hiřom wulka mřda, hdyž řo něščto přchi džěle sa teho Ebbóžnika řhřcže?

A temu přchindže hiřcže to wjeřele. hdyž řo nam radži, duřche sa řeřuba dořyčž. D Božo, kařke wjeřele, řčtož duřchi pomha wot řmjercže! Šo dyrbi nař tola cžericž, Bože kraleřtwo twaricž pomhacž. řeřubowe mjeno přchekřařnicž, jemu wjeřele cžinicž. Mřda sa džěło w Bořim kraleřtwje leži w džěle řamym. řehodla je tež řama hnada, hdyž Bóh nař s temu wabi a přchepřořy.

Ale tež mřda we wėcžnosći njewumostanje. Řiřom to řudže křařne wjeřele, hdyž tam duřche řo nam džakřuja, so řmy jim wobhali s tařtemu řbořu. — Mařche najwjeřřche wjeřele, nařcha najřbóžniřcha mřda pał řudže, hdyž na nař pohładajo s nam rjeřnje: „D ty dořny a řwėrny wotročřko, ty řy nad mařym řwėrny był, ja cžzu cže nad wjele pořtajičž, dži nuts s řwojeho Knjesa wjeřelocžci.“

Čžiřmy řehodla řwoju přchikřuřnosć nařchemu Knjesę w jeho kraleřtwje, kaž dořho džėn je, přjedy hacž nóż přchindže.

D so by řo twój wohėn hořik
A ludam jařny přche wicě křaje řchoł!
D so ty wotročřkow by řpřik
A řnjenřow řwėrnyřch dał do řwojich řnjow!
Řich mačo je a hona wulke řu,
Ščel wjele tych, kiž řwėru džěłaju.

Řamjeř.

M. we Ł.

J a n

abó

Špěwař a džěłaj.

Ř o w j e d a n ě č ž k o s a m ł o d y c h a ř t a r y c h
wot

Ř. Kulmana.

(Řotracžowanje.)

Tařke rořhladowařche řo řurij řořat hiřom jako wotročř na njeřjeřach, a da řebi to a tamne na niř rořpořafacž, řupi řebi tež řniři wo hwėřdach, cžitacze a wulnjelche s niř, a řeřna tač přchezo jemu hwėřdu po druhej. Šdyž jeno něščto s najmjėnřchemu řchřyri hwėřdy řnaje, na řoždej řtronje njeřjeřow jenu, a ma s temu řniři, kiž jeho rořwucža, dha nawulnje wón, ma-li lubořč s temu, wřchitře druhe hwėřdy na njeřjeřach řnacž. řemu njeřřu hwėřdy na njeřjeřach potom žuře a njeřnate, ale wón hlada na nje, jako na řnate lube řotřicžki s žyle řinajřchimaj wocžomaj. Šwėřdne njeřjeřa řu jemu wotewřjena řniřa, s kotreřčž wón wulkořč, mudrořč a wřchehomóz Bóha wjeřřchneho cžita, wón pořnaje řjadownosć hwėřdow, dořtanje řacžucže dořhořcže a řchėrořcže njeřjeřow, wón widži, kał njeřřonacžne řu, řacžuje wulkořč a křařnosć tamnyřch řwėtow, a njemóže tola s řřřym řwojim rořomom domuřklicž a dopořnacž, kał přche wřchu mėru křařny, wulki a móřny tón je, kiž je tařke řkutři řtworik, je řdžeržuje a wodži. Š podřitwne pořnyř hłobom praři wón s Dawitom: „D, Knjeře! kał řu twoje řkutři tał wulke, a kał je jich tał wjele, ty řy je wřchitře mudrje wuřtajił!“ —

Šdyž bė řurij woženjem a jeho řona po wjecžeri přchi řudželi ředželche, a jeho řwał řejduřchta ře řwojeř řonu s njemu přchindže, řtary řodan pał sa řelu leželche, rořrėcžowachu řo woni w řymje wjecžor wo hwėřdnyřch njeřjeřach. A řurij rėcželche a dželche: „Wřchitře hwėřdy na njeřjeřach njeřřu jenajře.“

„Šo je widžecž“, wotmolwi řejduřchta, „wřchał řu něłotre wulke, něłotre řu małe, a něłotre tał drobne, so je řėdom řawuřladacž.“

„Tak ja to njeměnju“, džešče Surij, „ale hwěšdarjo rofesna- waja po swojim pōsnaczu schtyri wšchelatošče hwěšdom. Esłōnzo je hinajšcha hwěšda hacž mēšacžk, a našcha semja, kiž je tež hwěšda, je hinajšcha hacž mēšacžk a kłōnzo. Woni roszdžela wšchitke hwěšdy do schtyrijoch džēlow. 1. Esłōnza, to šu state abo stejate hwěšdy. 2. Planety abo khodzate hwěšdy. 3. Mēšazy abo psche- wodzate hwěšdy, dokelž wone te planety ši jich woběhu psche- wodžaja. 4. Komety abo prutate hwěšdy. — Našche kłōnzo, kiž nam kwěczi a naš wohrjewa, je stata of šejata hwěšda, hacž šo nam runje šda, šo rano šhadža a šo šhadža; našcha semja je planet abo khodzata hwěšda, a ju pschewodža mēšacžk. Wokoło kłōnza khodzja wšchitke planety je kwojimi mēšacžkami, runje kaž našcha semja š mēšacžkom wokoło kłōnza khodzji, a taj- lich planetow je schēšnacže a mēšacžtow je wobšomnacže. A czi hwěšdarjo šu wulicžili (wurachnowali) a wumērili, tak wulke wone šu, tak daloto wot naš steja, a tak daloto wot kłōnza; tu šo šdobnje špodžiwamy nad cžlowškim rošomom.“

Tak rošrēcžomasche šo Surij š tymi kwojimi, druhdy pschiń- džechu tež šuškodžo a wješni, a cžile džachu potom, pōj won a połaž nam nětotre hwěšdy, a Surij džěšče a rošpokafa jim njebjēša, a pomjenowa jim te hwěšdy š mjenom, pschetož wōn to wšcho š knihow wjedžišče. A cžile ludžo hladachu nětk žple š druhimi woczomaj š njebjēšam, š druhimi myšlemi a š druhim roššudženjom, woni widžachu a pōsnachu khōd hwěšdom, ale niž, jako bychu žyku krašnosč, dokhosč a šchērofosč njebjja wobpschi- jeli, ale cžim wjazw woni pōsnachu, cžim wjazw mosta jim pschi- kryte a nješnate, a woni dychjachu je širachom pōsnacž: »My widžimy jeho skutlow tōn najmjeńšchi džēl, pschetož wjele wjetšche šu nam hiščeže potajene.« šir. 43, 36. — Abo kaž stary šioš praji: »Šlej, to je jeno něšhto wo jeho skutkach, ale wo tym šmy my jeno maše kłowčžo kłyšcheli.« šioš 26, 14. — Stary šodan paš džěšče: „Šlajcže, hwěžki šu Bože wōčžka, a hladaja na cžlowške džěczi, kiž šu na semi, wone kēdžbujja na nōzne skutki škych, ale pilnym a pobožnym šu wone jako njebjēške strože.“ —

4. št a w.

Porucž temu šnješej šwoje pucže, a mēj nadžiju š njemu, wōn budže wšchitko derje cžinicž.

šlalm 37, 5.

Džekawemu cžlowješej šańdže jedyn džēń po druhim, a wōn nješhoni, hđže tōn cžaš wostanje, wōn šo jemu minje, jako by precž lecžit, a wčžerawšchi džēń šo nihdy wjazw njewrōczi. Tak pschińdu a šańdu dny, wotmēnjeja šo lēta, a cžlowješ šo šestari pschi wšchej šwojej prōžw a džekawoščzi. A hdyž je šo prōžowaš a džekak, dha ma tež rad nětoho lubeho, komuž by plōd šwojeje džekawoščže a prōžw po šebi šawostajit a jemu psches to šwoju lubošč wopokasaš. Štarschi prōžuja šo a džekajja, šo bychu jich džěczi po nich něšhto mēli. Šak wješeli šo nan, hdyž ma pēkneho šyna, šo mōže jemu šwoje kublo po šebi wostajicž, tak šraduje šo macž, hdyž ma poradženu džowku, a mōže jej šwoje dobytki po- dacž, ale nětotrym štarschim je tajke wješele šapowjedžene, woni nimaju a njedostanu žanych džěczi, a jich kubla pschińdu na zušych ludži. To je Bože wjedženje, pschetož cžlowješ šebi šam njemōže ničžo wšacž, šhiba šo budže jemu date wot Boha; šbōžny paš je tōn cžlowješ, kiž wšcho lubje šjerje, šchtož jemu Bōh pōščjele.

Surij šogak bē hižom dwanačže lēt ženjeny, jeho kubla bēchu šo pschi jeho prōžw a wuštjnosčzi pschišporjake, jeho pola bēchu plōdne, a wōn šhowašche bohata mšdu š nich, jeho šfōt w hrōdžach bē rjanu a tucžny a pschi mozach, ale ša toho bē šo wōn prōžowaš, komu bēšche to wšcho, a šchto dychjēšche jo po nim mēcž? Wōn njemēješche žaneho džěšča, šotremuž by to wšchitko po šebi

šawostajicž mohł. Tola paš jeho to psche wšchu mēru nješrudži, hacž jeho runje bolešche, wōn porucži to Bohu, šebi myšlo, Bōh hižom wē, komu moje kublo kłuscha a šchto dychbi jo po mni mēcž. Šrunje kaž šym ja šam khudy a zušy do njeho šo šudnył, a šo mi nětk w nim derje džē, tak je šašo Bōh druheho wušwolit, šotremuž jo wōn po mni dacž chže, šo by šo jemu něhdy tež derje šchlo a wōn wješeli na kwěcže pobyl. Wšchak je žyła semja a wšchē kubla na nej teho šnješa, a wōn dawa je, komuž chže, a my šmy jeho šaštjōnizy, na šaštjōniku paš šo ničžo wjazw njephta, hacž šo budže wōn šwērny w šwojim šaštjōnštwje namakany, a tehodla mam ja tež šo prōžowacž a džekacž jako šwērny šaštjōnik Bōži.

A tak bē šašo rjane kwětkojte nalēcžo wuščžeko, tužne lēcžo šašchlo, a bohata našyma tudy, ludžo džekachu šašo kōždy po šwojim powokanju, po šwojej trēbnosčzi a po šwojich mozach. Stary šodan palešche w holi wuhlo, Surij worašche w hromad- nišu, jeho mandželšta šana bē domach, wješni ludžo bēchu jedyn tam a drugi jow, cžinjēšche tōn to a tamny wono, kōždy po šwo- jej trēbnosčzi w nušnocže. Džěczi pašechu šfōt, nětotre šwjasany na mješach, druhe špuschčžany na šmahach, nětotre pašechu kruwy, nětotre wowzy, šejdušchkež šanka paš pašēšche dwē kōsy pschi jich šahonje rēpy, a špēwašche šebi pōdla:

Šrašna kucžka je mi šnata,
Wšchitzy ludžo widža ju,
Ši je mōdra barba data,
Wulka je, nej' š mērienju,
Šajkaž džēška widžecž je,
Šajka bē a wostanje.

Šam šo šwētkē wowžki pašu,
Šich je wjele, wjele štow,
Widžecž nejšbu w kōždym cžašu,
Šyrnjež na nje hladacž šchoł.
Šdyž to kłōncžko wot naš džē,
Dha je paštyr pschiwjedže.

Šemu pornio žadyn njeje,
Wōn je wōdži š mudroščžu;
A šo nad jich šbožom šmēje,
Wōdžewa je š pschnošču.
Wšchitkim je wōn mjena daš,
Ša kuku je šawokak.

Šaštyr jich paš widžecž njeje,
Šacž je runje pōsnaty,
Wōn je krašna šudžēń wšcheje
Witloščže a dobroty.
Wōn je wōdži kōždu nōž,
A je šdžerži jeho mōž.

Šaštyrja a wowžki, wšchitko
Šnaje kōždy derje šam,
Šilny njepohlada nětko
Šorje na nje š njebjēšam,
Šam, hđžēž junu pōńdžemy
Š jeho raju šbōžnemu.

A jako šebi šanka tak lubošnje špēwašche, po pucžu hōlž pschińdže, tōn bē w rubjanych kholowach a w kōschli, na ramjenju mēješche mēšchł wšajjo, a na hłowje wulki kōbuł, w ruzy paš mēješche dubowy kij. Šako tōnšamy š šekow wuštupi, widžēšche prjedy šo rjanu kuku, psches šotruž rēcžka pluškotajšche, šady kuki bē hola, wšche šotrejež šo tołšty kur walešche, jemu š prawizy bēchu pola, a njedaloko wot njeho bē šahon šaku, a pōdla bē rēpa. Wokoło šaka bēchu šije nastajane a š ničemi hromadu šwjasane,

na kotrych stare lapy wišachu, kiž buchu wot wětra tam a hem njetane, a dyrbiachu swěrnu wot kała pšofhecž. Tón hólčez pšchindže k rěczy, napi so, hdy so sady keka na selenu trawu, wša swój mješčt i ramjenja, woczini jón a wša i njeho něotre buche škrcžicžki hłěba, kušasche je a jědzesche. A hdy by něchtó pšchi nim stejal a jemu mješ mocži hladat, tón by widžal, kať so jemu pšchi jědzi hylsy i jeho rjaneju bruneju woczow ronjachu a na trawu padachu. Wón sdychny hlubofo i wutrobny a džesche ham pšchi hebi: „D moja luba macžerka, nětk cze tu ja wjazy nimam!“ — a pšafasche wótsje —, „ty mješesche pšchezo hłěba, a hdyž bē mój wšchón, dha dostach wot tebie — nětk šym husto hłódnny a ničzo nimam.“ A wón pohlada sašo do swojeho mješča, sešbēta wšchitke drjebjeičžki a wša je do rta, a džesche ham pšchi hebi dale: „Ach, moja luba macžerka, hdy budžishe ty tola nje-wumrječa, ja bych njetrjebať ham po swěcže wokofo khodžicž; — ach, mój luby Božo, moja macžerka mi prajesche, so šy ty jara dobrocziwny a masch wšchitke džecži lubo a hladasch i njebieš na nje, a je widžisch, hacž cze woni runje njewidža, a hdyž cze my prošymy, dha nam ty dawasch. A nětk, luby Božo, ty šy jara bohatty, dofelž šy njebieša a semju a wšchitko stworit, daj mi tež něschto, ja šym jara hłódnny a nimam ničzo, daj mi tule nóz hospodu, so njetrjebať wontach ležecž, a cžin tať, so bych tule šymu njesmjersnyť. Luby Božo, daj twojemu džescžu wot swojich wulkich kubłow něschto!“ — A wón sašo pšafasche a džesche: „Ach, moja macžerka, ty šy morma, a ja cze njebudu wjazy widžecž, a tajku lubu macžerku ja wjazy njedostanu.“

(Pšchichodnje dale.)

Njepschibšluschny.

W Hamburgu so pšched dlějšchim cžajom sta, so bu pošdže wjeczor klintotadko jeneho lěkarja, we wotležanym pšchedmješče bydlazeho, hylnje cžahane. Dwaj mužej wontach stejeschtaj a naležnje prošeschtaj, so cžyť lěkar jeju hnydom k jenemu snjesboženemu młodemu cžlowjekei pšchemodžicž, kotrehož wobstejnoščž spěschnu pomoz žada. Lěkar, wobstarany muž, bēsche so runje k mēru podacž cžyť a wě tehodla na žane waschnje swólniwy, jeju namołwjenju šlědom. Wón wotrěcža, so njeje k temu pšchibšluschny, a wosta, najebacž wšchěch naležaznych próstwow, pšchi tym, so jeho to ničzo njestara a so je to wěz polizajškeho lěkarja, kotrehož wobnydenje w mješče wón jiwaj mjenowasche.

Duž so taj mužej škrcžnje na pucž k njemu podaschtaj, jeho pať doma njenadeńdžeschtaj. Halle po dlějšchim wokofo-błudženju namafaschtaj jeneho lěkarja, kotryž bēsche swólny, jeju pšchemodžicž. Tutón njesboženemu prěnju pomoz poskicži a jeho k bližšchemu pšchepytanju do najbližšcheje khorownje pšchinješe. Ale pomoz pšcheposdže pšchindže. Szylne krawjenje bēsche młodženzowu mōž docžerpafo. Hščcže do rańšcheho šwitanja wón swojeho ducha wudycha.

A sčto bēsche tón snjesboženny? Ničto druhi, hacž šyn tam-neho lěkarja, kotryž so jako njepschibšluschny sacžuwasche, jemu na pomoz pšchicž. Jenicžka schtricžka šmilneje lubosče w jeho wutrobje budžishe šnana došahnyča, so by so jeho šamšnemu šynei žiwjenje šdžeržalo.

F.

Šhěrłusche na šwjate dny sa šjawnu a domjazu nutrnosčž.

Šswjaty pošť. Pšchi nastupjenju poštneho cžajša cžibko 251. 660. 661. 664. Šesufowe cžerpjenje šhromadnje 38. 39. 41. 76. 79. 83. 87. 88. 95. 97. 99. 108. 526. 540. 541. 619. 627. 662. 698. (Šistorija Šesufoweho

cžerpjenja 75. 92. 93. 94. 554.) W šahrodže 663; k temu 24, 7. 38, 2. 76, 3. 90, 2. 92, 3—5. 94, 8. 95, 1. 143, 1. 217, 8. 245, 3. 508, 4. 627, 2. 660, 4. Pšched šudom 77. 78. 85. 550. Na martrownej drósy 664; k temu 87, 1. 251, 1. Na šchizju 80. 81. 84. 86. 89. 90. 98. 549. 552. 555. 556. 626. 665—668. (Šchizne šłowa 86. 667.) Pohrjebanje 82. 91. 96. 557.

Na njedželu Šstomih. Sawodny šhěrłusč 542. 660 abo i džiwanyom na 32. intonaziju 256 (345, 5. 421, 4). Wěra 11. Šłowny šhěrłusč 251. 664. Šesť Šuf. 18, 31—43. Šo hamjenju 250, 1. 664, 5. Š dospěwanju 248 abo 480 (i džiwanyom na Lutherowy šmjertny džej).

Na njedželu Šwolavit. Sawodny šhěrłusč 661 abo i džiwanyom na 33. intonaziju 211 (299, 7. 8). Wěra 12. Šłowny šhěrłusč 252. 263. 264. Šesť Šat. 4, 1—11. Šo hamjenju 231, 3. 312, 7. 687, 1. 723, 2. Š dospěwanju 662.

Na njedželu Šeminiszere. Sawodny šhěrłusč 555 abo i džiwanyom na 34. intonaziju 291. 545. Wěra 322, 3—5. Šłowny šhěrłusč 211. 295. 313. 589. Šesť Šat. 15, 21—28. Šo hamjenju 48, 4. 237, 9. 618, 6. 712, 7. Š dospěwanju 83.

Na njedželu Šluli. Sawodny šhěrłusč 566. 699 (i džiwanyom na 35. intonaziju). 248 (i džiwanyom na epistolu). Wěra 823. Šłowny šhěrłusč 425, 1—3. 5. Šesť Šuf. 20, 9—20. Šo hamjenju 31, 5. 679, 3. Š dospěwanju 42. 95.

Na njedželu Šutare („rōžowna“ njedžela 560, 10). Sawodny šhěrłusč 4. 429 abo i džiwanyom na 36. intonaziju 95. 433. Wěra 825. Šłowny šhěrłusč 234, 1. 2. 11. 12. 250, 1—3. 6. 462. Šesť Šan. 15, 17—25. Šo hamjenju 560, 8. Š dospěwanju 449. 450 (po šłofu 108).

Na njedželu Šudila („šchizna“ njedžela). Sawodny šhěrłusč 552. Wěra 824. Šłowny šhěrłusč 87. 97. 264. Šesť Šan. 8, 46—59. Šo hamjenju 31, 6. 75, 8. Š dospěwanju 92, 27—29. 282. 612, 3—5. 13.

Na njedželu Šalmarum. Šonfirmazija. Sawodny šhěrłusč 36. 452. Wěra 831, 5. 6. Šłowny šhěrłusč 246. 267. 277. 453 (tež 170. 680—690). Š dospěwanju 17, 11. 147, 7. 9. 12. 281, 1—3. 290, 6. 9. 329, 2. 494, 5. 537, 5. 611. 683, 5. 685, 1. 687, 4. 5.

Na seleny šchwórtk. Sawodny šhěrłusč 160. Šłowny šhěrłusč 182. 186. 198. 221. 630. Šesť Šan. 13, 1—17. Šo hamjenju 46, 1. 87, 7. 229, 4. 245, 6. 281, 8. 433, 1. 807, 7. Š dospěwanju 180.

Na cžichi pjatl. Sawodny šhěrłusč 90. 665. Wěra 79. Šłowny šhěrłusč 89. Šesť Šuf. 23, 33—48. Šo hamjenju 526. Š dospěwanju 89, 8—10. — Šo pošdnju 81. 82. 96. 557. 626.

„**Pomhaj Bóh**“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale je tež we wšchěch pšchedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž. Na šchwórcžlěta pšacži wón 40 pj., jenotliwe cžibka so sa 4 pj. pšchedawaju.

Nakhwilny zamolwity redaktor: K. A. Fiedler.

Čišec a nakladnik: M. Smolef.